

נשתמש בחתנות שהורישו
לנו המנהיגים הקדושים

לקראת ימי חופשה
לקראת ימי חופשה

בס"ד

מפתוז הלב מתוך אמונה לפרשת "זוהרת" / בירב מגני

מתנות.

בפרשתנו נפרדת עדת ישראל, אלו שעתידיים להיכנס לארץ ישראל, ממנהיגיהם היקרים מרים ואהרון. כעת לפני הכניסה לארץ נאלצים המנהיגים להיפרד מהעם. הבה נלמד אלו מתנות נתנו מרים ואהרון לדור המדבר.

מרים: קראו את הפסוקים (כ', א'-ב')

"וַיֵּבְאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל הָעֵדָה מְדַבְּרִים בְּחֵדָשׁ הָרָאשׁוֹן וַיֵּשֶׁב הָעָם בְּקִדְשׁ וַתִּמַּת שָׁם מִרְיָם וַתִּקְבֹּר שָׁם. וְלֹא הָיָה מַיִם לָעֵדָה וַיִּקְהְלוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אֶהֱרֹן."

1. האם לדעתכם יש קשר בין מות מרים לעובדה שלא היה לעדה מים לשתות?

היעזרו בדברי רש"י:

למעלה מ - 3,000,000 בני אדם הולכים במשך ארבעים שנה בתוך מדבר צחיח! מאין היו להם מים לשתות?
"בארה של מרים" הייתה נס מופלא נוסף, בתוך שרשרת הניסים הנפלאה שהקיפה את עם ישראל במדבר. באר מים חיים, המלווה את עם ישראל במדבר בכל מסעותיהם, בזכותה של מרים הנביאה אשר אמרה שירה על הים.

ולא היה מים לעדה - מכאן שכל ארבעים שנה היה להם הבאר בזכות מרים.

2. בזכות מה זכתה מרים לבאר? היעזרו בקטע השמאלי שבדף.

3. אירועים שונים בחייה של מרים מלמדים שלמרים הנביאה יש קשר עם מים. היא אומרת שירה על הים, בזכותה יש מים לעדה...

נסו להיזכר מתי התרחש האירוע הראשון שקושר את מרים למים. היכן היה? בת כמה הייתה? מה עשתה? כמה זמן? (היעזרו בקטע הימני שבדף)

זכרו את סיפורה של מרים. כל מעשה טוב ולו הקטן ביותר נחשב למעלה. השגחה על אח קטן, שטיפת כלים או קיפול כביסה, הארת פנים ומילה טובה – הכול נחשב.

אהרון - קראו את הפסוקים (כ', כ"ח-כ"ט):

הידעתם?
חז"ל מלמדים שכשמרים הייתה ילדה קטנה היא שמרה על אחיה התינוק משה ביאור למשך שעה אחת (ויש אומרים רבע שעה)
אך בזכות מעשה "קטן" זה זכתה שכל העדה המתינוק לה במדבר שבעה ימים עד שנרפאה מהצרעת.
הייתכן?
לומד מכך הרב נבנצאל:
"כל דקה של גמילות חסד נחשבת, כל שנייה של מעשה טוב - שם למעלה מדווחים עליו בהתרגשות. הכול חשוב...."

נשתמש בחתנות שהורישו
לנו המנהיגים הקדושים

לקראת ימי חופשה

לקראת ימי החופש הקרבים

"וימת אהרן שם בראש ההר וירד משה ואלעזר מן ההר.
ויראו כל העדה כי גוע אהרן ויבכו את אהרן שלשים יום כל בית ישראל".

1. מות אהרון כואב מאד לעם כולו שמתאבל ובוכה שלושים יום. מדוע?

היעזרו בדברי רש"י:

"כל בית ישראל - האנשים והנשים, לפי שהיה אהרן רודף שלום ומטיל אהבה בין בעלי מריבה
ובין איש לאשתו".

- איזו תכונה ייחדה את אהרון הכהן?
 - בין מי למי השכין שלום?
 - מדוע לדעתכם ראה אהרון חשיבות רבה בהשכנת שלום בעם?
- קראו את המקור הבא וכתבו מה עשה אהרון כדי להשכין שלום בין בעלי מריבה.

וכן שני בני אדם שעשו מריבה זה עם זה.
הלך אהרן וישב לו אצל אחד מהם ואמר לו: "בני, ראה חברך מהו אומר?
מטרף את ליבו וקורע את בגדיו.
ואומר: "אוי לי, היאך אשא את עיני ואראה את חברי?
בושתי הימנו שאני הוא שסרחתי עליו".
הוא יושב אצלו עד שמסיר קנאה מליבו.
והולך אהרן ויושב לו אצל האחר
ואומר לו: "בני, ראה חברך מהו אומר?
מטרף את לבו וקורע את בגדיו
ואומר: אוי לי, היאך אשא את עיני ואראה את חברי?
בושתי הימנו שאני הוא שסרחתי עליו".
הוא יושב אצלו עד שמסיר קנאה מליבו.
וכשנפגשו זה בזה גפפו ונשקו זה לזה.

האם יצא לכם להשכין שלום בין חברים? ספרו על כך בכיתה.

2. מיד לאחר מות אהרון מתרחש אסון. קראו את הפסוקים:
"וישמע הכנעני מלך ערד ישב הנגב כי בא ישראל דרך האתרים וילחם
בישראל וישב ממנו שבי".

- מה קרה?
- מדוע דווקא כעת עמלק אוזר אומץ להתגרות בעם ישראל? היעזרו בדברי רש"י:

נשתמש בהתננות שהורישו
לנו המנהיגים הקדושים

לקראת ימי חופשה

לקראת ימי החופש הקרבים

וישמע הכנעני: " שמע שמת אהרון ונסתלקו ענני כבוד".

איזו מתנה נתן אהרון לעם ישראל בכל שהותם במדבר? מה קרה כשמת אהרון?

לסיכום:

מרים נתנה לעם ישראל את _____ במתנה
ממרים למדנו ש _____
אהרון נתן לעם ישראל את _____ ה _____ במתנה
מאהרון למדנו ש _____
ובזכות מי מהמנהיגים לדעתכם ניתן המן?

דבר תורה לשבת פרשת "חוקת":
בפרשתנו נפרד עם ישראל משניים ממנהיגי האהובים, מרים ואהרון. מתוך פרידתם אנו למדים על החותם שהשאירו ועל המתנות שניתנו לנו בזכותם.
מרים - שבזכות אמונתה והשירה ששרה על נס קריעת ים סוף זכתה בבאר שהשקתה את העם בימי נדודיו במדבר. מרים שבזכות מעשה לכאורה קטן מימי ילדותה - שמירה על משה התינוק ביאור (שעה אחת בלבד), זכתה שכל העם המתין לה שבעה ימים.
ממנה נלמד גם על אמונה והכרת הטוב, אך גם על חשיבותו של כל מעשה טוב כי בשמים רואים ושמחים בכל דבר טוב.
אהרון הכהן - שבזכותו ליוו ענני הכבוד את העם. אהרון שכל ימיו דאג להשכין שלום בין בני זוג ובין אדם לחברו ממנו נלמד על חשיבות השלום והאחוה.
רגע לפני היציאה לחופש ניקח גם אנו מהמתנות שהורישו לנו מנהיגנו הקדושים. נעמול לעשות מעשים טובים ונרבה בשלום בתוך הבית ועם חברים.

חידות וחידודים / מוריה שטרן, צוות כתיבה המ"ד יסודי

מצווה בפרשה - פרה אדומה

פרה אדומה היא פרה שצבע שערותיה חום אדמדם. משתמשים באפרה לטיהור אנשים שנטמאו בטומאת מת, לאחר תהליך הכולל בין היתר: שחיטתה, שריפתה, עירוב אפרה עם מי מעיין והזאה (התזה). ההזאה נעשית בעזרת אזוב ומתבצעת ביום השלישי וביום השביעי על ידי איש טהור, המזה ממני הנידה על הטמא שנהפך בסיום התהליך לטהור. לאחר ההזאה האדם עדיין טמא עד שיטבול במקווה, ובערב הוא חוזר להיות טהור. היום לצערנו כולנו טמאי מת, אך כשיבנה בית המקדש בע"ה בקרוב ונקריב קורבנות, כולנו נעבור תהליך טהרה.

**נשתמש בחמנות שהורישו
לנו האנשים הקדושים**

**לקראת ימי חופשה
לקראת ימי החופש הקרובים**

לקראת ימי חופשה

מידה בפרשה - בקשת שלום

כמה נעים לחיות בשלום עם כולם, עם הסביבה הטבעית, עם השכנים ועם המדינות השכנות. השלום הוא אחד היסודות ההכרחיים לקיומה של כל חברה בעולם. אך לעתים, נדרש מאמץ גדול להשיגו. פרשת "חוקת" מלמדת שעם ישראל, בדרכו הארוכה ממדבר סיני לארץ ישראל, ביקש שלום והפנה בקשה למלך אדום לאפשר לו לעבור בארצו כדי לקצר את הדרך לארץ. הוא ביקש זאת בלשון יפה ועדינה, אך בקשתו נדחתה. לא רק שנדחתה, אלא כתגובה יצא סיחון מלך אדום לקראתו במלחמה. ה' עזר לעם ישראל והוא הצליח להכניעו ואף לכבוש את ארצו.

מה חסר? השלימו מילים במקומות החסרים.

- א. "זאת חקת התורה... דבר אל בני ישראל, ויקחו אליך _____ אשר אין בה _____, אשר לא עלה עליה _____" ("י"ט, ב')
- ב. "וַיִּרְם מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ, וַיַּךְ אֶת _____ בְּמַטְהוֹ פְּעָמָיו; וַיֵּצְאוּ _____, וַתִּשָּׁתְּ הַעֲדָה וּבְעִירָם" (כ', י"א)
- ג. "וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה _____ וַיִּשְׁמְהוּ עַל _____; וְהָיָה אִם נִשְׁךְ הַנֶּחֱשׁ אֶת אִישׁ - אֵל נָחַשׁ הַנְּחֹשֶׁת _____" (כ"א, ט')

בלשון הפרשה – כתבו את המשפטים הבאים בלשון הפרשה

- א. בני ישראל הגיעו בחודש ניסן למדבר צין, ישבו בקדש ומרים נפטרה שם ונקברה שם (כ', א')
- ב. משה שולח שליחים אל מלך אדום ומבקש ממנו לעבור בארץ שלו וללכת רק בדרך המלך (כ', י"ז)
- ג. משה, אהרון ואלעזר עלו אל ראש ההר, משה לקח את בגדי אהרון, הליביש אותם את אלעזר בנו, אהרון נפטר ומההר ירדו רק משה ואלעזר (כ', כ"ח)

מה הקשר?

מתחזו קו בין שתי מילים
הקשורות אחת לשנייה

ההר	פרה
נחושת	עץ
ארז	מי
אדומה	הר
קלוקל	לחם
מריבה	נחש

מה נכון? כתבו נכון או לא נכון לגבי המשפטים הבאים

- א. אפר הפרה האדומה מונח מחוץ למחנה – נכון / לא נכון
- ב. צריך להזות מי פרה אדומה ביום השני והחמישי של תהליך הטהרה – נכון / לא נכון
- ג. הקב"ה אמר למשה לדבר אל הסלע אבל משה היכה – נכון / לא נכון
- ד. היוורש של אהרון היא איתמר בנו – נכון / לא נכון
- ה. עם ישראל בכה על אהרן במשך שבוע שלם – נכון / לא נכון
- ו. סיחון היה מלך אדום – נכון / לא נכון

נשתמש בחמנות שהורישו
לנו החנה'ים הקדושים

לקראת ימי חופשה

לקראת ימי החופש הקרבים

שאלות אתגר:

1. מהם שני המקומות בהם מוזכר בפרשה זו "אדום" (אפשר עם הטיעות)? היכן מוזכר הצבע האדום בפעם הראשונה בתורה? והיכן בפעם השנייה?
2. מיהם שני האנשים שפטירתם מוזכרת בפרשה זו?
3. אלו שלושה מתוך שבעת המינים בהם התברכה ארץ ישראל מוזכרים בפרשה זו? היכן מוזכרת בתורה תאנה בלי אף אחד מהמינים האחרים?
4. בפרשה זו מסופר שמשה הוציא מים מאבן, איפה עוד מסופר בתורה שמשה הוציא מים מאבן? מה ההבדל בשמות בו מכונות שתי אבנים אלה?
5. שמו של איזה מקום המופיע בפרשתנו כולל שלוש אותיות ה'?
6. באיזה הקשר מופיע המספר 30 בפרשה זו?
7. על איזה פריט ה' מצווה את משה "עשה לך", בפרשה זו? מה הדבר הנוסף שעליו מצווה ה' את משה "עשה לך", במקום אחר בתורה? על מי עוד כתוב בתורה שה' ציווה עליו: "עשה לך" משהו?
8. איזה יצור מופיע גם בפרשה זו וגם בפרשת בראשית?

תשובות לשאלות אתגר

1. פרשה זו מתחילה בהלכות פרה אדומה (י"ט, ב'). בהמשך, משה שולח שליחים למלך אדום כדי לבקש ממנו רשות לעבור בארצו (כ', י"ד). הפעם הראשונה בה מוזכר הצבע האדום היא בפרשת תולדות, שבה עשיו מתואר כ"אדמוני" (בראשית כ"ה, כ"ה). כמה פסוקים אחר כך, עשיו מבקש מיעקב להאכיל אותו מהתבשיל האדום שהוא בישל לעצמו (כ"ה, ל').
2. בפרשה זו מוזכרת פטירתם של מרים ואהרון, אחי משה (כ', א'; כ"ח).
3. כשבני ישראל מתלוננים שאין להם מים, הם מתלוננים גם שהביאו אותם אל המדבר שהוא "לא מקום... תאנה, גפן ורימון..." (כ', ה'). בפרשת בראשית, אדם וחוה מכינים לעצמם בגדים מעלי תאנה (בראשית ג', ז').
4. משה מוציא מים מאבן גם בפרשת בשלח (שמות י"ז, ו'). בפרשת בשלח האבן נקראת "צור" ובפרשה זאת היא נקראת "סלע" (במדבר כ', י"א).
5. הר ההר, מקום קבורתו של אהרון מכיל שלוש אותיות ה' (כ', כ"ב).
6. לאחר פטירת אהרון, כל העם התאבל עליו במשך שלושים יום (כ', כ"ט).
7. בפרשה זו, ה' ציווה על משה להכין נחש נחושת במילים: "עשה לך שרף" (כ"א, ח'). בפרשת בהעלותך, ה' ציווה על משה "עשה לך שתי חצוצרות כסף" (במדבר י', ב'). בפרשת נח, ה' ציווה על נח "עשה לך תיבת עצי גופר" (בראשית ו', י"ד).
8. בפרשה זו נחשים תקפו את בני ישראל (כ"א, ו'), ובפרשת בראשית, הנחש פיתה את חוה לאכול מפרי עץ הדעת (בראשית ג', א').